

Meno a priezvisko: ..... Škola a trieda: ..... Dátum: .....

PRACOVNÝ LIST – REŤAZCOVÉ METÓDY

ÚLOHY NA SKÚMANIE

Úloha 1 Otvorte program **15_01_metody.py**. Program spustíte viackrát pre rôzne reťazce.

```
vstup = 'vOLÁM SA JOŽKO mRKVIČKA, MÁM 15 ROKOV'

vystup = vstup.swapcase()
print(f'{vstup} => {vystup}')
```

Čo je výsledkom metódy `retazec.swapcase()`?

Úloha 2 Otvorte program **15_02_metody.py**. Program spustíte viackrát pre rôzne reťazce.

```
meno = input('Zadajte svoje meno: ')

if meno.isalpha() and meno[0] == meno[0].upper():
    print(f'Zadané meno {meno} je v poriadku.')
else:
    print(f'Zadané meno {meno} nie je v poriadku.')
```

Pre ktoré reťazce program vypíše vetu 'Zadané meno {meno} je v poriadku.'?

Pre ktoré reťazce program vypíše vetu 'Zadané meno {meno} nie je v poriadku.'?

Čo je výsledkom príkazu `retazec.isalpha()`?

Čo je výsledkom príkazu `retazec.upper()`?

ÚLOHY NA PRECVIČENIE

Úloha 3 Poznáte svoje šťastné číslo? Existujú rôzne návody, ako ho vypočítať. Tu je jeden z nich:

Svoje šťastné číslo vypočítame tak, že spočítame ciferný súčet nášho dátumu narodenia a takto získane číslo upravíme podľa toho, o koľkej sme sa narodili:

- 1 ak sme sa narodili od 00:00 hod. vrátane do 06:00 hod., k číslu pripočítame číslo 6,
- 2 ak sme sa narodili od 06:00 hod. vrátane do 13:00 hod., k číslu pripočítame číslo 3
- 3 ak sme sa narodili od 13:00 hod. vrátane do 20:00 hod., k číslu pripočítame číslo 4,
- 4 ak sme sa narodili od 20:00 hod. vrátane do 00:00 hod., k číslu pripočítame číslo 7.

Napríklad ak sme sa narodili 5. 12. 2003 o 14:35, program dostane na vstupe dva reťazce: '5.12.2003' a ' 3', naše šťastné číslo je výsledkom výpočtu $5+1+2+2+0+0+3 + 4$, teda 17.

Otvorte program **15_03_stastie.py**. Definujte funkciu `stastne_cislo()`, ktorá pre zadaný reťazec reprezentujúci dátum a pre číslo reprezentujúce časový úsek, v ktorom sme sa narodili, vypíše do konzoly šťastné číslo. Predpokladajte, že dátum je reprezentovaný v tvare `den.mesiac.rok`.

Meno a priezvisko: ..... Škola a trieda: ..... Dátum: .....

Úloha 4 Pani učiteľka slovenského jazyka posudzuje náročnosť diktátu podľa počtu písmen i, í, y, ý v diktovanom texte. Definujte funkciu `pocet_iy()`, ktorá pre zadaný reťazec vypíše, koľko písmen i, í, y, ý reťazec obsahuje.

Úloha 5 Vo vstupnom formulári pre evidenciu nových zamestnancov programátori vytvorili textové pole pre zadanie mena a priezviska zamestnanca. Neskoro si uvedomili, že pre potreby databázy zamestnancov potrebujú samostatne meno a samostatne priezvisko.

Definujte funkcie `meno()` a `priezvisko()`, ktorých vstupným parametrom je reťazec v tvare „meno priezvisko“ (oddelené práve jednou medzerou). Návratovou hodnotou funkcie `meno()` je meno zamestnanca (prvé písmeno veľké, ostatné malé), návratovou hodnotou funkcie `priezvisko()` je priezvisko zamestnanca (všetky písmená veľké).

Meno a priezvisko: ..... Škola a trieda: ..... Dátum: .....

SEBAHODNOTIACI TEST

1.	Pán učiteľ napísal na tabuľu nasledujúce programové kódy. Žiaci majú rozhodnúť, ktorý z nich upraví reťazec, na ktorý odkazuje premenná <code>s</code> tak, že jeho prvé písmeno je malé a všetky ostatné veľké: <table border="1" data-bbox="220 376 1455 524"> <thead> <tr> <th>Kód 1</th> <th>Kód 2</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td> <pre>s = 'PeRINBabA' s = s[0].lower()+s[1:].upper()</pre> </td> <td> <pre>s = 'PeRINBabA' s = s.capitalize().swapcase()</pre> </td> </tr> </tbody> </table> Vyberte pravdivé tvrdenie: (A) Zadanú úlohu rieši len kód 1. (B) Zadanú úlohu rieši len kód 2. (C) Obidva kódy riešia zadanú úlohu. (D) Ani jeden z kódov nie je riešením zadanej úlohy.	Kód 1	Kód 2	<pre>s = 'PeRINBabA' s = s[0].lower()+s[1:].upper()</pre>	<pre>s = 'PeRINBabA' s = s.capitalize().swapcase()</pre>				
Kód 1	Kód 2								
<pre>s = 'PeRINBabA' s = s[0].lower()+s[1:].upper()</pre>	<pre>s = 'PeRINBabA' s = s.capitalize().swapcase()</pre>								
2.	Pani učiteľka v rámci záverečného opakovania pripravuje na každú hodinu slovenského jazyka krátky diktát vo forme doplňovačky: namiesto i/y napíše znak <code>_</code> a žiaci vpisujú na tento znak správne písmeno. Vyberte správny kód, ktorý upraví vstupný text diktátu tak, že nahradí všetky výskyty písmen i, í, y, ý, l, ľ, Y, Ý znakom <code>_</code>, napr. pri vstupnom texte „V našej peci myši pištia. Asi nie sú syte.“ získame výstupný text „V našej pec_m_š_p_št_a. As_n_e sú s_te.“ <table border="1" data-bbox="220 1012 1455 1653"> <thead> <tr> <th>Kód 1</th> <th>Kód 2</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td> <pre>text = 'V koryte spí milá myš.' nahrad = 'iíyýIÍYÝ' for znak in nahrad: text = text.replace(znak, '_') print(text)</pre> </td> <td> <pre>text = 'V koryte spí milá myš.' nahrad = 'iíyýIÍYÝ' for znak in nahrad: text.replace(znak, '_') print(text)</pre> </td> </tr> <tr> <th>Kód 3</th> <th>Kód 4</th> </tr> <tr> <td> <pre>text = 'V koryte spí milá myš.' nahrad = 'iíyýIÍYÝ' for znak in text: znak.replace(nahrad, '_') print(text)</pre> </td> <td> <pre>text = 'V koryte spí milá myš.' nahrad = 'iíyýIÍYÝ' for znak in text: znak = znak.replace(nahrad, '_') print(text)</pre> </td> </tr> </tbody> </table> Správny je kód číslo _____.	Kód 1	Kód 2	<pre>text = 'V koryte spí milá myš.' nahrad = 'iíyýIÍYÝ' for znak in nahrad: text = text.replace(znak, '_') print(text)</pre>	<pre>text = 'V koryte spí milá myš.' nahrad = 'iíyýIÍYÝ' for znak in nahrad: text.replace(znak, '_') print(text)</pre>	Kód 3	Kód 4	<pre>text = 'V koryte spí milá myš.' nahrad = 'iíyýIÍYÝ' for znak in text: znak.replace(nahrad, '_') print(text)</pre>	<pre>text = 'V koryte spí milá myš.' nahrad = 'iíyýIÍYÝ' for znak in text: znak = znak.replace(nahrad, '_') print(text)</pre>
Kód 1	Kód 2								
<pre>text = 'V koryte spí milá myš.' nahrad = 'iíyýIÍYÝ' for znak in nahrad: text = text.replace(znak, '_') print(text)</pre>	<pre>text = 'V koryte spí milá myš.' nahrad = 'iíyýIÍYÝ' for znak in nahrad: text.replace(znak, '_') print(text)</pre>								
Kód 3	Kód 4								
<pre>text = 'V koryte spí milá myš.' nahrad = 'iíyýIÍYÝ' for znak in text: znak.replace(nahrad, '_') print(text)</pre>	<pre>text = 'V koryte spí milá myš.' nahrad = 'iíyýIÍYÝ' for znak in text: znak = znak.replace(nahrad, '_') print(text)</pre>								

Meno a priezvisko: ..... Škola a trieda: ..... Dátum: .....

Vybrané reťazcové metódy

retazec.capitalize()	Vráti kópiu reťazca, v ktorej je prvý znak prevedený na veľké písmeno a ostatné znaky na malé písmená.
retazec.count(podreťazec)	Vráti počet neprekrývajúcich sa výskytov podreťazca v reťazci. Např. <code>print('tralala'.count('la')) => 2</code> <code>print('traLala'.count('la')) => 1</code>
retazec.find(podreťazec)	Vráti najnižší index výskytu podreťazca v reťazci. Ak sa v reťazci podreťazec nevyskytuje, vráti -1, např. <code>print('traLala'.find('la')) => 5.</code>
retazec.index(podreťazec)	Ako <code>find()</code> , ale ak sa v reťazci podreťazec nevyskytuje, vráti chybu <code>ValueError</code> .
retazec.isalnum()	Vráti <code>True</code> , ak reťazec obsahuje len alfanumerické znaky (písmená a číslice) a obsahuje aspoň jeden znak. Inak vráti <code>False</code> . Např. <code>print('Horná 15'.isalnum()) => False</code> <code>print('Anička314'.isalnum()) => True</code>
retazec.isalpha()	Vráti <code>True</code> , ak reťazec obsahuje len alfa znaky (písmená) a obsahuje aspoň jeden znak. Inak vráti <code>False</code> . Např. <code>print('B2c35'.isalpha()) => False</code> <code>print('Horná'.isalpha()) => True</code>
retazec.isnumeric()	Vráti <code>True</code> , ak reťazec obsahuje len numerické znaky (čísllice) a obsahuje aspoň jeden znak. Inak vráti <code>False</code> . Např. <code>print('B2c35'.isnumeric()) => False</code> <code>print('235'.isnumeric()) => True</code>
retazec.lower()	Vráti kópiu reťazca, v ktorej sú všetky abecedné znaky prevedené na malé písmená, např. <code>print('Ď2c35'.lower()) => ď2c35.</code>
retazec.upper()	Vráti kópiu reťazca, v ktorej sú všetky alfa znaky prevedené na veľké písmená, např. <code>print('B2č35'.lower()) => B2Č35.</code>
retazec.replace(čo, čím)	Vráti kópiu reťazca, v ktorej sú všetky výskyty reťazca „čo“ nahradené reťazcom „čím“, např. <code>print('ja som jana.'.replace('ja', 'Ja')) => 'Ja som Jana.'</code>
retazec.swapcase()	Vráti kópiu reťazca, v ktorej sú všetky výskyty malých písmen nahradené veľkými písmenami a naopak. Např. <code>print('aNNA vESELÁ'.swapcase()) => Anna Veselá</code>